

Oglasi se računajo po tarifi v petiti; za narobe z debelimi črkami se plačuje prostor, kolikor obsega navedenih vrstic. Poslana, osmrtnice in javnokratvale, denarji oglasi itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo sredinatra: ulica Caserma št. 13. Vsaka pisma mora biti frankovano, kar nefrankovana se ne sprejema. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamiranje in oglase sprejema upravništvo ulice Caserma št. 13, II. nadst. Odpri reklamiranje se prostje postitno.

„V edinosti je moč“.

EDINOST

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

„EDINOST“ izhaja po trikrat na teden v šestih izdajah ob torekih, četrtekih in sobotah. Zjutranje izdanje izhaja ob 6. uri zjutraj, večerno pa ob 7. uri večer. — Obhajno izdanje stane: za jeden mesec . . . 20, izven Avstrije f. 1,40 za tri mesece . . . 50, . . . 4,00 za pol leta . . . 100, . . . 8,00 za vse leto . . . 200, . . . 16,00. Na naročbe brez priložene naročnine se ne jemlje ozir. Posamične številke se dobivajo v prodajalnicah tobaka v Trstu po 2 nč., izven Trsta po 3 nč. Sobotno večerno izdanje v Trstu 4 nč., izven Trsta 5 nč.

Najvišja beseda.

Naš prejšnji vladar, kojega smemo po pravici imenovati najbolj mirnim in človekoljubnim vladarjem naših dni, izpregovoril je mogočno besedo za Slovence. Nekemu graškemu dostojanstveniku, kakor brzojavno poročila „Slov. Narod“, dejalo je Njeg. Vel., da ne pojmi postopanja levice glede na celjsko vprašanje, ko sta vendar dva levičarska ministra odobrila postavko, ngalajočo jedni uajskromnejših a povse opravičenih zahtev štajerskih Slovencev.

Kolikokrat že v poslednjih letih — ko je šovinizem avstrijskemu obstanku nasprotujočih življenj v boju proti pravičnim in vestnim državljanom hotel pritirati politično razmerje v Avstriji do vrhunca opasne napelosti — posegel je naš modri vladar se svojo mogočno besedo vmes, da vsaj vidno poležejo nemirni valovi, ki hrume na političnem morju avstrijskem, hoteči pogoltniti ladijo Avstrijo v svoje nenasitno žrelo. In kadar je govoril visoki in mirni car, tedaj je bilo gotovo že skrajno potrebno. — Tako sedaj gledé celjskega vprašanja. Na videz stvar ni tako velikega pomena, da bi se radi nje morali vzbujati visoki duhovi; kaj je vendar en naučni z avod za tako število naroda, kot je slovenski v dolnjem Štajerji?

Ako ima nemški, na dolnjem Štajerskem živeči narod, ki številno daleč ne dosega slovenskega, svoje zavode, v katerih se izvirno nemška mladež zamore izobraževati v svojem jeziku, zakaj bi takih zavodov ne imel slovenski narod v svojem jeziku? To je tako naravno in jasno kakor zlato solnce za vsakega trezno in pošteno — povdarjati treba besedo: **pošteno!** — mislečega človeka!

Komu pa je dovoljeno, si ob tem vstvarjati svoje posebne namene, kakoršni se javno nočejo razodeti? Zakaj večina štajerskega deželnega zbora in mestni svet celjski nočeta z besedo na dan, **zakaj** pravo za pravo nočeta slovenskega gimnazija v Celju? Zakaj po lističje zakrivata to svojo, nam že davno znano javno tajnost, in se delata, da bi svet mislil, kako zlobni moramo biti mi Slovenci? Nemški, oziroma germanofilski poslanci vlečejo pretvezo na dan, da bi se z otvoritvijo slovenskega gimnazija v Celju kršil narodni mir in bi se stavila nemška narodna posest v veliko nevarnost.

To je krinka, v katero so zaljubljeni vsi izdajice avstrijski v prilog neslovenskim narodnostim in pod to krinko skriva se pravo bitje te „nedolžne“ politike neavstrijsko mislečih Avstrijcev, namreč želja: Avstrijo čem prej, oslabiti in **razkosati!** Ali ni tako, vi germanski Judeži ondi v Štajerski in po drugod?

PODLISTEK.

Zlatarjevo zlato.

Zgodovinska pripoved XVI. veka.

Spisal A. Senoa.

(Dalje.)

Tako razmišljevale sedel je gospodar Krupič, ter ni niti opazil, da je vstopil v hišo prijatelj mu Blaž Štakor. Po lahko mu je položil kovač težko roko na rame.

„Brate Petre!“
„A, ti si, brate Blaže?“ odvrnil je starec, krenovši nekoliko glavovj.

„Zamišljen, otožen! Kakšna ti je nevolja?“

„Se vprašaš me?“
„I vprašam.“

„Se! Oče brez dece! Tuga. Sramota pred svetom, na vse oči.“

„Oči, oči! Bože moj! Mar si slep i zdravimi očmi?“

„Ne tolaži me. Tolazba je slab lek ranjenemu srcu.“

Ha! Vi sanjate o izvršitvi svojega idejala: podjarmiti ves svet pod žezlo pangermanske ideje in si delate za to izvršitev svojega idejala kar meni nič tebi nič svoje načrte!

In ker se je zljubilo vam delati take načrte, zatoraj naj se mi kar brezpogojno podvržemo taki volji in pomagamo izvajati vaše načrte s tem, da damo mi slovo — svojim idejalom!? Jako bosonogi na razumu svojem ste zares vi Germani in z vami vsakdo, ki misli kakor vi!

Čudno je sploh, jako čudno, kako si morete domišljati še sedaj, da vam bode možno še nadalje prezirati odločne pojave narodne zavesti slovenske ter da imate še v teh poznih dneh 19. stoletja toliko poguma, predrznosti in — domišljivosti! Ali ne veste, da se le — blamirate?!

Mi vam jako radi verujemo, da bi se z otvoritvijo slovenskega gimnazija v Celju „kršila“ nemška „narodna posest“ na spodnjem Štajerskem; kajti ta vaša nemško-narodna posest podobna je po največem svojem delu posesti nepravilno pridobljenega blaga. In kakor bi se n. pr. tatu zdelo „kršenje posesti“, ako bi nekega dne prišli pravi lastniki ukradenega blaga in bi tirjali svoje nazaj, tako je s kršenjem „vaše“ narodne posesti sedaj, ko Slovenci zahtevajo in tudi dobivajo ono posest nazaj, ki je že stoletja dolgo ležala v vaših shrambah! Samo ob sebi umevno je, da je proti vašemu „načrtu Velike Germanije“, da bi le trohico odstopili drugim narodom od tega, kar bi utegnili delati to Germanijo — celotno.

Zatorej se vaši „dalekovidnosti“ prav nič ne čudimo a vas zaradi vašega, v naših dneh težko umljivega optimizma — pomilujemo! Ako smatrate zajedno ustanovitev slovenskega gimnazija v Celju kot napravo, opasno narodnemu miru na dol. Štajerskem, vam istotako ne moremo pomagati. Vi sami se svojimi krivičnimi deli nam nasproti ste zakrivali boj, ki vam je postal tako neprijeten, nikdar pa mi, ki proti tej vaši krutosti branimo **svoje** narodno posest!

Da pak se je vaša oholost razprostrla že takó daleč in obstanku Avstrije v tako opasnem obsegu, da se čuti Njegovo Veličanstvo, naš pravični car, primoranege, reči svojo besedo proti vam, to je tužno in značilno tako za vas kakor za vek, v katerem živimo. K sklepu vam samo to glasno zakličemo: Vaša slava ugaša, vrlunec, proti kateremu ste hiteli v potu svojega krivičnega obraza, je dosežen, kajti na tem vrhuncu ste morali priti do konečnega spoznanja, da se krivica sama tepe in da je puhlo, kar je zidano na — krivico!

F.

„Tako je. Dosegla me je roka Božja, in težko me je dosegla.“

„Nikari tako, brate Pero!“ spregovoril je odločno Blaž, sedši kraj zlatarja; „nikari, Božja roka, pravimo, ali kadar pogledamo, spletkja je človeška; ne sodi zveri po dlaki. Vidiš, brate Petre, tebi je vrela kri, tebi so motne oči. Otrni jih nekoliko. Meni ne gré za tolažbo, meni je do resnice. Pogledj nekoliko.“

„Videl sem vse.“

„A da! Besa si videl! Kaj si videl? Da svojat laje po ulicah. A kdo? Pijana Šafraničevka, svetovno trobilo — ščepetelnik (kramar) Andrija, in ta antikrist Grga? Je-li so to tvoji svedoki? Nisi smel planoti naskokom, nisi smel podati se srcu. Bilo je poslušati, povprašati, potem soditi. Ali kar takó odpoditi deklet — jedinico! Takó ne dela krščan, ne dela, duše mi.“

„Zastonj! Mehak si ti.“

„Mehak! Jaz? Besa! Kovač, železo — pa mehak! Pojdi! Ne norčuj! Nu, daj, po-

Politiške vesti.

K položaju. Dunajski naš dopisnik nam piše: Jasno je, da nekaj se mora zgoditi, ali povsem nejasno je, kaj se zgodi. Ali vsekupna ministerska kriza, ali jednostrana kriza ministerstva, ali z dosedanjim ministrom predsednikom, ali z drugim ministrom predsednikom; razpust državnega zbora ali odloženje istega; s tem v zvezi način, kako dati ministerstvu, bodisi kateremu denar, da bode moglo voditi i nadalje poslove države; da-li je razpravljati proračun, da-li je dovoliti provizorij, da-li se porabi najnenavadnejši način dozvole stroškov — vse to so danes eventualnosti, ki se razpravljajo, ki so nejasne in o kojih ne zna niko, katera utegne nastopiti.

Minoli petek, ko je došel sem gališki namestnik, grof Badeni — da bi ugledil nasprotstva in ki je kumoval pri porodu koalicije — govorilo se je med ostalim, da pade kot žrtva zaprek minister Madejski in žnjim seveda tudi tistih par slovenskih razredov v Celju, češ, da se je preveč engažiral za te poslednje, ter da je iste pustiti iz vida, ako hočejo vsaj za ta hip rešiti koalicijo. No, temu je težko verovati, kajti Madejski je govoril vsled zaključka v ministerskem svétu in v zmislu objube dane koaliranim Slovincem.

Včeraj in danes se govori, da bi morala odstopiti ministra Plener in grof Wurmbraund kot strankarska ministra, ako levica izstopi iz koalicije, kakor tudi res žuga. Žnjima da odstopi tudi marquis Baquhem, ki se je bajé naveličal ministrovanja, in ki je, če že ne očiti, pa vsaj tajni pristaš levice. Ako se tako zgodi, česar pa ni lahko verovati, nastane prašanje, kdo jih nadomesti in kje bi rekonstruirano ministerstvo dobilo večino?

Na neposredni razpust državnega zbora ni lahko misliti že zaradi delegacij, ki zasedajo sedaj. Treba namreč, da tudi avstrijska delegacija reši proračun že z ozirom na ogersko, koje odbori so imeli že nekoliko sej. Težko pa da bi tudi pozneje tako hitro prišlo do razpusta. Gospodovalne stranke v parlamentu — Nemci-levičarji in Poljaki — se bojé volitev in niso pripravljeni na iste. Sosebno Nemci-levičarji bi mogli le izgubiti, zato pa morajo gledati, da si pridobe časa in dobrega svéta. Do tega jim je tudi, da ne pade nanje krivda na razpustu, kakor bi v istini morala pasti, in kakor je v resnici padla gledé na razpust občinskega zastopa Dunajskega. Njih gospodstvaželjnost in nestrpnost nasproti slovenskim narodom je bila od nekđaj in je tudi sedaj glavna zapreka, da ne more priti do pomirjenja med narodi.

Ostaja torej le odložitev državnega

tiplji moje žulje, je-li ta roká mehka? Jój in pomagaj! A ljubim pravico. Hladen sem, nisem hudournik. Gledam jaz —

„No, a kaj si videl?“

„Dosti, lvala Bogu; Bog te videl, zlatar si, pa kakšen! Prinese ti cigan zolt (rmen) potec (gumb), pa reče: „Na gospodar cekin!“ Porečeš-li: „Cekin je, ciganin?“

„Ne Boga mi! tega mu ne porečem!“

„Ampak kaj?“

„Poskusim prej v ognju, je-li zlato.“

„A vidiš, modro človeče! Ljudje so, kar je prav in slab denar. Skušaj jih, da, skušaj jih. V ognju skuša se zlato.“

„Pa kamo vse to?“

„Tje, da iztiplješ, je-li vse to prava pravcata istina, kar svet bajka. Ko sem čul, kaj svet govori o Dori, vprašal sem, kdo jo toži? Čokolin. Bes! rekel sem, ni-li to vrazja sokalnica (kuhinja)? Vsi vedo, da si ga odbil.“

„Istina je.“

„A, vidiš! To je ona kljuka. Gledam jaz tega brivca dalje časa. Sumljiv mi je. Čegav

zbora kot najnaravnnejše hipno rešenje. Ali se to zgodi takoj prihodnje dni, morda že v torek, ali pa pozneje, ko bode dovoljen provizorij, je težko reči. Pri razpravi o provizoriju bati bi se bilo obstrukcije; razprave in glasovanja mogla bi trajati več dni in nočij in tako izmučiti zbornico, da bi se jako izpraznila.

Vse to seveda, ako tri velike stranke — zlasti pa levičarski in konservativni klub — ostanejo pri svojem sklepu glede na aktualno akutno vprašanje o „Ciliki“, namreč: prvi proti, drugi za. Grof Hohenwart da je baje ponudil levici, da bi se slovenske vsporednice ne zasnovale v mestu Celjskem samem, ampak v najbližji okolici, levičarji pada so odbili to ponudbo. Gospoda poslanc štajerskih Slovencev, Robič in Vošnjak, odšla sta med svoje volilce, da jim razjasnita položaj in da čujeta njih menenje. Vtemeljena je nadeja, da bodo volilci čvrsto vstrajali pri svojem zakonitem in opravičenem zahtevanju, kakor so vstrajali do sedaj, ter da se bodo tudi poslanci držali tega zahtevanja kot conditio sine qua non.

Povprašujejo pa že, kaj ima nastati, ako se bodo naši držali trdno in ako temu dosledno razpade koalicija? Čemu to vprašanje? Par gimnazijskih razredov slovenskih v Celju, to je bila jedina objuba Taffejeve in koalicijske vlade za vso ono službo, koje opravljajo koalirani Slovenci že pet let! Ako se nima izpolniti niti to, čemu da bi ono službo, — koje niti nečemo označiti pobližje — vršili še nadalje? ?

Tako naš dopisnik. Nam pa je pridejati le to, da so predvčerajšnjem v Celju zbrani zaupni možje sklenili soglasno, da njih poslanci ne smejo odstopiti od zahteve slovenskih vsporednic na gimnaziju v Celju.

Različne vesti.

„Il Popolo“ proti — samemu sobi! Sedaj pa ima naš vrli „Il Popolo“! Na vse strani ima polno posla, da bi brzdal duhove, koje je izdal — on sam! To se je naslajal ob lepi priliki povodom zadnjih volitev v Istri, da je mogel hladiti svojo jezico nad — slovanskimi radikalci. Sipajoč pušico za pušico na „slovanske propovednike narodnega fanatizma“, se niti zmenil ni za to, da se v jarku škodoželjno smeje nekdo tretji... Tožbo za tožbo je pošiljal v svet proti Slovanom istrskim, a oni tretji v jarku si je vestno beležil vse te tožbe za poznejšo uporabo. In potem se je oglasil oni „tretji“ — židovski liberalizem namreč pod zastavo „Il Piccolo“ — povivši vse fraze in argumente „Popolove“ v veliko zatožbo proti škofom in

je, odkod-li, bes ga vedi! Toda ve se, da je zlodej, hinavec. Kjkoli ti je pred svetom mogel priti krpico, prišil jo je. Danes to, jutri ono, pa daj, pa kopaj, pa ruvaj in evo ti gotovega vruga!

„A pravi, da more priseči, da je videl na svoje oči — ne smem niti reči!“

„Taj — pa prisega! Veruje-li ta človek v Boga? Prisega! Kihni, zakašljaj, prisezi, to je njemu vse jedno. Pa kaj je videl? No kaj? Da je bil mjadi Gregorijanec pri Dori? Mar ji ni rešil življenja?“

„Ali brez očeta!“

„Brez očeta, a pred staroj Magdoj.“

„Pred staroj —“

„Ne ogreči si duše. Znam jo. Poštena je, pobožna je, ne trpi greha pred očmi. Pa da gospodič deklet ljubi?“

„Ljubi? Kaj bode od tega? Mar gospoda ljubijo meščanska dekleta zaradi zakona?“

(Dalje prih.)

proti svečenstvu — torej proti stvari, katero je uprav „Il Popolo“ v prvi vrsti zapisal na svojo zastavo. Sedaj seveda protestuje „Il Popolo“ svetim ognjem in zgraža se nad drznostjo „Il Piccolo“, kateri list izkorišča škofovske poslanice za — liberalne namene, podtaknivi jim zmisel in namene, na kakoršne vladike niti misliti niso mogli. So sebnost je razsrdil „Il Popolo“ v svoji številki z dne 5. t. m. Ker je namreč „Il Piccolo“ v poslednji dobi kaj rad prinašal škofovske okrožnice — seveda ne treba praviti, da le v toliko, v kolikor so se ista dala uporabljati proti Slovanom — in ker je potem isti list v svoji poznani nesramnosti jel kovati iz istih okrožnic zatožbe proti škofom samim, vsklika „Il Popolo“, da si je sam peklenšček nadel redovniško obleko.

In sedaj vprašamo gospodo, ki se zbira okolo „Il Popolo“, ali jih nismo svarili mi takoj po razglasjanju onih okrožnic, da naj le gledajo, da ne bodo slednjic njih same tepla šiba, kojo so vidno samozadovoljnostjo pleli za Slovane? Ali nismo trdili izrečno, da sedaj se le — po objavljenju okrožnic namreč — bodo židovski liberalci preplavaljali ordinarijat z zatožbami proti svečenstvu? Priznali smo sicer takrat in potrjujemo še danes brezpogojno, da je bila n. pr. okrožnica vladike tržaško-koperskega krasna po svoji vsebini in hvalevredna po svojem namenu; in vendar smo obžalovali objavljenje iste, ker smo vedeli, da jo bodo zlorabljali italijanska gospoda, podtaknivi jej namene, na katere gotovo ni mislil blagi vladika. Kakor rečeno: takega zlorabljenja je bilo pričakovati; le gospoda pri „Il Popolo“ niso imeli časa za take pomislike, kajti mudilo se jim je preveč v boj proti slovenskim narodnjakom. Sedaj protestujejo — sedaj, ko so jih poučila dejstva, da smo imeli mi prav — ali žal, da vsi protesti ne impotnujejo na nobeno stran: v nas ne morejo vzbuditi prave vere, židovski liberalci se jim pa smejejo jednostavno. Ali se sedaj ne vedo gospoda pri „Il Popolo“, da se le smeši oni, ki nabija plat zvona — po toči?

Sicer bi imeli vzroka prav pošteno razjeziti se tudi danes nad „Il Popolo“, da vsporeja italianissime s — panslavisti. Vprašali bi ga po vsej pravici, da nam pové, kdo so in kje so ti panslavisti? Rekli bi mu lahko: s podatki naden, kajti poštenjak ne obdoluže zločinstva nikogar — in politički panslavizem bil bi pri nas državno zločinstvo — ako nima dokazov pri rokah! Ali mi se nečemo razgrevati, dobro vedoč, da najhuje obsoja samega sebe oni, ki v borbi proti krivičnikom vedoma maha tudi po nedolžnih!

S kratka: s tistim večim vsporejanjem italianissimov z panslavisti obsodil je „Il Popolo“ samega sebe.

„Il Popolo“ nam je v zgorej omenjenem članku tudi povedal, da nima niti pojma o političkih odnosih v Avstriji. To vam je taka konfuzija v pojmih, da nikdar tacega. Poslušajte le: „Duhovnik naj se pač odteza politički in narodni agitaciji, ali moti se „Il Piccolo“, ako meni, da duhovnik sploh ne sme agitovati.“

Za božjo voljo, ali kakó naj bi agitoval duhovnik za versko šolo, ali za katoliški centrom — ako ga kedaj dobimo —, ne da bi se dotaknil narodnih in političkih odnosov? Gospodje od „Popola“ naj le gredo v deveto deželo, kjer utegnejo najti take razmere, ali v Avstriji ne, kjer nestrpnost zahteva resitve narodno in socialno vprašanje!... Mar naj duhovni agituje z glavo v vreči, ne brigade se za to, kar se godi okolo njega? Sicer pa je članek „Il Popolo“ sam malo nižje doli pozabil na to, kar je pisal višje gori. Par vrstic nižje piše namreč, da duhovnika bode vsikdar najti — ko bo že trebalo — v p o l i t i š k i h, gospodarskih in socialnih borbah. Tu gaimate zopet! Mi bi le radi vedeli, kakó naj se pri nas narodnim borbam izogne oni, ki se je spustil v političke borbe, ko je vendar narodno vprašanje tako rekoč signatura vsemu našemu političskemu življenju. Da bi se ta gospoda le hótela enkrat postaviti na trdna realna tla, mesto da se zibljejo tam nekje gori v meglenih višavah.

Konečno pravi „Il Popolo“, da je katolikom gonilna sila d o l ž n o s t, liberalizmu pa interes! No, dragec, kaj misliš: mar ne žene interes — in menimo zelo umazen interes — one, ki zahtevajo, da se

slovenski duhovnik ne sme brigati za svoj narod?!! Kot katoliku ti je bila ravno tebi d o l ž n o s t postaviti se proti onim, ki iščejo svoj interes, ki je gonilna moč — l i b e r a l i z m a! Mar ni tako? Vidiš, kakó biješ s a m e g a sebe po zobeh!

Mestni svet tržaški bode imel nočaj svojo XII. letošnjo javno sejo. Na dnevnem redu je 9 toček. Med temi tudi zahtevanje kredita za potrebna dela na novem pokopališču pri sv. Ani.

VPisovanje v državno višjo realko v Trstu bode za I. razred pred počitnicami dne 6. in 7. julija, vsprejemni izpiti pa dne 8. julija, po počitnicah bode vpisovanje dne 14. in 15. septembra, vsprejemni izpiti pa se bodo vršili dne 16. sept. — Poblizje je razvidno iz oglasov, ki so nabiti v veži šolskega poslopja.

Nov brzojavni urad. Pri poštnem uradu v Kozini, okraj Sezana, bil je z dnem 15. t. m. osnovan brzojavni urad z omejeno podnevno službo.

Iz Rovinja nam pišejo dne 16. junija: Oprostite o gospod urednik, da vam še-le danes poročam o grozni nesreči, ki ste je že deloma opisali v cenjenem vašem listu, — a ni mi bilo možno poprej, ker še danes tretji dan po isti, se mi šibe kolena in pred oči mi prihajajo strašni prizori, kojih sem bil priča. Stanujem namreč deset korakov od hiše, kjer se je dogodila grozna nesreča.

S. Rešnjega Telesa popoldne, prilično ob 6. uri, umrl je v hiši št. 783 ulice Spirito Santo, kmetski mladenič Dominik Masanotto. — Okolu smrtne postelje zbrani so bili pokojnikovi stariši, sestre in njega zaročenka. Umevno je, da so vsi jokali in tarnali, posebno pa zaročenka Marija Perko; nje krik in jok razlegal se je daleč po ulici. — Kmalu potem končala je popoldnaska služba božja in množica, vračajoča se iz dveh cerkvá, hitela je v omenjeno hišo: jedni, da tolažijo stariše in zaročenko, drugi iz — radovednosti.

Revni kmetje imajo tu navadno samo jedno veliko sobo, v kateri so ognjišče in postelje ob jednem. — Tako je bilo tudi tu. Soba se nahaja v prvem nadstropju, pod njo pa je pritična klet.

Hipoma je ljudstvo napolnilo sobo — bilo je zbranih kakih 80 oseb. — Kar se je okolo 8½ udrl pod in pogreznil množico. — Ni mi možno opisati rjojenja, krika in stoka nesrečnežev. Blizu oken stoječi rešili so se, zagrabiši se za ista, drugi pa so se pogreznili z mrličem vred v klet. Ognjišče, pohištvo, z žveplom napolnjene vreče, kamenita posoda za olje — vse to navalilo se je na žrtve.

Bliskoma raznesla se je pretresujoča vest po mestu; vse je dirjalo proti nesrečnemu kraju. Policaji, orožniki, gasilci in drugi lotili so se rešitve. — A le težko jim je bilo preriti se do hiše, ker je valovita množica od sekunde do sekunde naraščala. Matere in očetje klicali so otroke, bratje sestre — bil je pretresljiv prizor! Vendar so dospeli do kletnih vrat, jih odprli in začeli delo.

Sedaj še-le drla je nemirna množica naprej, vseh oči so bile obrnene v vrata, vsak je iskal svojcev.

Prinesli so 19letno deklico! Kakor razjarjena zver skočila je navzoča mati kvisku in se vrgla na nesrečno hčer! Silno težko so jo ločili od nje in prinesli mrto hčer v bližnjo hišo. A taki in jednaki prizori ponavljali so se vsakokrat, ko so gasilci donesli mrtveca iz hrana. Skupno je 13 mrtvih, 8 težko in 40 lahko ranjenih, drugi so se srečno izkopalji iz podrtin.

Na lice mesta prihiti zdravniki pomagali so kakor je bilo možno. Po lekarnah bilo je letanje in pehanje, vsak je hotel zdravila. Med mrtveci je 37letna žena, mati treh otrok, 9 deklet od 10—25let in 3 otroci od 5—8 let. —

Pogreb vršil se je v soboto ob 8½. — Že ob 5. zjutraj dvignili so krste iz raznih hiš in je prenesli v kapelo Sv. Karola. Od tu se je pomikal sprevod šolska mladež z učitelstvom otvorila je žalostno procesijo. Tej so sledile razne bratovščine, med katerimi se je posebno odlikovala ona Marijinih otrok, obstoječa iz kakih 200 belooblečenih deklic. Potem so stopali veterani v polnem številu in z zastavo, dalasko društvo s zastavo in mestna godba v novi obleki. Za stolnim kapiteljnom in franciškanim nosilo je po 6 kmečkih fantov krste, vseh trinajst, jedno za drugo. Prvih 12 belobarvanih — obdajalo

je osmero nosilcev vencev in sveč, zadnjo, trinajsto, črno, pa 8 žená. Tej je sledil mestni zastop z županom na čelu, vse uradništvo in neštevilna množica. Smelo bodi rečena, da je bilo vse mesto na nogah. A ni bilo letanja in suvanja, kakor tu navadno — vse je stopalo po tiho, in ni bilo suhega očesa. —

Še danes lazi ljudstvo poparjeno po ulicah, ne čuje se petja, vse hiti le v Božje hiše, prosit Boga, da se potolažijo nesrečni obupajoči ostali nedolžnih žrtev.

Iz Ljubljane pišejo dne 16. t. m.: Skoro sleherni dan je občutiti rahlo zibanje zemlje, toda ta prikazen ne straši prebivalstva prav nič več, ker se je že privadilo na „nemirna tla“. Šole se odpró z ozirom na splošni mir ljudstva zopet dne 17. t. m. — Deželno gledališče je skoro popolnoma popravljeno ter predstave zopet prične prihodnjó jesen.

Kužne bolezni v Trstu. Iz zdravniškega tedenskega izkaza je razvidno, da se dávice v Trstu nikakor neče umakniti. Od 8. do 15. t. m. bilo je prijavljenih 44 slučajev dávice (prejšnji teden bito jih je 50). — Drugih kužnih bolezni bilo je v tej dobi: 1 sl. osepnice in 1 slučaj legárja. Umrljivost za dávice pa je zelo neznatna, dasi se pojavlja razmerno mnogo slučajev bolezni. To veselo dejstvo pripisovati je vsakor blagodejnemu uplivu Behringovega seruma.

Pevako društvo „Slava“ pri sv. Mariji Magd. Spodnji priredi veselico v nedeljo dne 23. t. m. v krčmi g. Josipa Frankoviča pri sv. Ani. — Vspored veselici priobčimo pravočasno. Za danes omenjamo le, da bode pri veselici sodeloval tudi tamburaški zbor od Sv. Ivana ter da bode gledališka predstava domačih diletantov.

Smešnica iz državnega zbora. O zdravem humorju poslanca Dyka priča naslednja črtica, katero poročajo z Dunaja kot resnično: Med brezkončno sejo poslanske zbornice minole srede po noči je marsikateri poslanec mirno in trdno zaspal. Posebno je bilo o dolgem govoru poslanca Dyka čuti iz raznih strani prav krepko smrčanje. Tako n. pr. je prav jedrnato smrčal tudi krščansko socialni msgr. Schneider, ki je sedel poleg Dyka. Prečastiti gospod je zaspal zelo trdno in v snu majal z glavo. Kadarkoli je Dyk opazil to majanje, rekel je: „Čestiti moj gospod sosed zanikuje, torej moram stvar ponavljati“. In ponavljal je dotični odstavek.

Nekaj o madjarskem „pravosodju“. „Pester Lloyd“ z dne 13. t. m. piše: „Terezinski mlinar Marijan Zvekan je lani julija meseca nekoliko vinjen izgovoril besede, začleče svetost ogerskega kralja. Danes je stal Zvekan pred sodiščem, obtožen žaljenja Nj. Veličanstva. Sodišče je priznalo obtožencu jeden dan zapora. Zvekan je seveda takoj in zadovoljen nastopil tako kazen“. Mar ni to žgoča ironija?!

Šagra na Vrdelji. Verdelski fantje priredili so minolo nedeljo šagro na trati „del gobbo“ na Vrdelji. K tej okoličanski veselici privrvelo je par tisoč ljudij od vseh strani. Mi smo sicer dosledno neprijatelji teh javnih plesov, ali v tržaški okolici moramo računati z istimi kot neizogibnim zlom, ukoreninjenim od starodavnih časov. Posebno pa moramo obžalovati, da so v poslednjih letih te „narodne“ (?) šagre popolnoma izgubile svoj prvotni značaj ter so postale nekako zasme-hovanje svojega lastnega roda. Izvzemši prelepo narodno nošo naših okoličanov in okoličank ne spominja te na teh šagrah prav nič na to, da si med rojaki Slovenci. Baš nasprotno.

Lani n. pr. se je godba spozabila celó toliko, da je ponosno udarjala: „Nella patria de Rossettiose parla che talian“, onarodnih okrasbah pa nisi videl niti sledu. Letos seje vsaj o tem pogledu obrnilo nekoliko na boljše. Prireditelji šagre imeli so sicer resno voljo, da dajo isti čisti narodni značaj, toda zaradi raznovrstnih lokalnih zaprek posrečilo se jim je to le deloma, da-si so storili kar so mogli v dosegu svojega namena. — Hvala jim, da so pokazali vsaj dobro voljo!

Sodnijsko. 38letna Franica Zahu iz Naklega pri Kranju je dobila 4 tedne zapora, ker se je bila vrgla v Trst, od koder je bila izgnana že 1892. leta. — Iz stega vzroka dobila je 21letna brezposelna dekla Marija Donda iz Kodroipa 3 tedna zapora.

Policijsko. Sinóč so prijeli stražarji v ulici Miramar 18letnega čevljarskega pomoč-

nika Viktorja Calligarisa iz Trsta ker je nameraval ukrasti iz Peričeve vrvarne v isti ulici, na dvorišču hiše št. 5, šest železnih drogov, vrednih 12 gl. Droge je bil že zložil na voziček, da jih odpelje. S Calligarisem je bil še nepoznan tovariš, kateri pa je ušel stražarjem. Calligarica so stavili sodišču na razpoloženje.

Koledar. Danes (18.): Marka in Marcellian, mučen ca. — Jutri (19.): Gervazij in Protazij, mučenca. — Zadnji krajec. — Solnce izide ob 4. uri 17 min., zatoni ob 7. uri 45 min. — Toplota včeraj: ob sedmi uri zjutraj 17.5 stopinj., ob 2 popoldne 21.5 stopinj C.

Najnovije vesti.

Dunaj 16. Cesar je vsprejel danes namestnika Badenija v zasebno avdiencijo.

Dunaj 16. Plenarna seja ogerska delegacije bode v četrtek in petek.

Dunaj 17. Cesar je vsprejel včeraj popoldne ministerskega predsednika kneza Windischgrätzta in potem ministra za notranje stvari markiza Bacquechea v daljšo avdiencijo. Potem je bilo daljše posvetovanje ministrov.

Dunaj 17. „Fremdenblatt“ javlja: Ministerstvo Windischgrätzovo sklenilo je včeraj, da predloži svojo ostavko, ako levica ostane pri tem, da hoče izstopiti iz koalicije.

Dunaj 17. Minister za nauk imenoval je glavnega učitelja na Ljubljanskem učiteljskem za ženske, Viktorja Bežeka glavnim učiteljem na Goriškem učiteljskem za ženske.

Beligrad 16. Finančni minister Popović odpotuje danes v Karlove vari k posvetovanju z zastopniki bančne skupine. Posvetovanja prične jutri.

Trgovinske brojavke.
Budimpešta. Pšenica za jesen 7.21—7.23
Pšenica za maj-juni 1896 7.20 do 7.21 Oves za jesen 5.95—5.96 Rž za jesen 6.08—6.09 Koruza za maj-juni 6.53—6.54, za juli-avgust 6.55—6.56
Pšenica nova od 78 kil. f. 7.25—7.30 od 79 kil. f. 7.30—7.35, od 80 kil. f. 7.35—7.40 od 81 kil. f. 7.40—7.45, od 82 kil. fer. 7.45—7.50.
lečmou 6.65—6.90, prosa 6.50—6.50 rž nova 6.25—6.30.
Trg posebno za pšenico danes izredno mlačen, silne ponudbe pri primanjkljaju kupcev. Teško prodalo se je le 10000 met. st. do 10 nč. ceneje od sobote. Rž 7 nč. ceneje, oves in koruza nespremenjeno. Vreme: lepo.

Praga. Noratinirani sladkor za juni f. 13.—. nova letina 13.40. malo bolje.

Praga. Centrifugal novi, postavljen v Trst in scario vrod, odpošiljatev precej f. 28.50 29.—. Juni sept. f. 29.——29.50 Concaasé 29.25—.—. Četvorni 30.25—.—. V glavah (sodih) 50.50 —.—. Mlačen.

Havr. Kava Santos good average za juni 92.75 za oktober 93.25. mirno.

Hamburg. Santos good average za juni 74.50 september 74.75 december 72.75. mirno.

Dunajska borza 17. junija.
1895

	predvčeraj	danes
Državni dolg v papirju	101.35	101.20
„ v srebru	101.40	101.35
Avstrijska renta v zlatu	123.—	123.10
„ v kronah	101.50	101.50
Kreditne akcije	408.25	406.40
London 10 let.	121.55	121.55
Napoleoni	9.63	9.60
20 mark	11.87	11.87
100 italj. lir	45.95	46.02

Aviso.

Zaradi zagotovitve zakupne dobave ovsa, sena, slame, drvá, premoga, kokaša in sveč za čas od dné 1. septembra 1895. do 31. avgusta 1896. vršile se bodo pismene ponudbene obravnave v uradnih prostorih c. in kr. vojaških preskrbovalnih magacinov in sicer v nastopnih postajah:

- v Celovci dne 18. julija 1895
- „ Mariboru „ 11. „ 1895
- „ Gradcu „ 15. „ 1895
- „ Ljubljani „ 8. „ 1895
- „ Trstu „ 3. „ 1895
- „ Gorici „ 2. „ 1895
- „ Pulji „ 5. „ 1895

Natančnejji pogoji in ponudbeni obrazci razvidijo se iz obširnega razglašja v št. 134. „Slovenskega Naroda“ z dne 12. junija 1895, kakor tudi pri c. in kr. vojaškem preskrbovalnem magacinu v Ljubljani od 8. julija 1895 mej 10. in 12. uro popoldne.

C. in kr. intendancija 3. voja v Gradcu.

Izvrsta) c. kr. lakj. priv.

Škropilnice proti peronospori inženirja Živica,

katero so se splošno uvedle valed njih preprostosti, trpežnosti, lahke uporabe za vsako rejo tret itd. prodajajo, dasi so mnogo zboljane, vendar po dosedanjih nizkih cenah.

Živic i družb. v Trstu
Cenike odpošiljajo na zahtevanje franco.
Na vse c. kr. poštno urade pošiljajo popolne škropilnice franco, proti povzetju 10 gl.
Izdoljujejo tudi stroje za pr. žanje z žveplom, neprestano delujoče stiskalnice itd.